

แผนบริหารความเสี่ยง
ของ
องค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก

งานนโยบายและแผน
สำนักปลัดอบต.กองแขก

คำนำ

การบริหารความเสี่ยง นับเป็นเครื่องมือสำคัญและมีประโยชน์ในการบริหารจัดการองค์การให้สามารถบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้วยการบริหารจัดการปัจจัยและควบคุมกิจกรรมทั้งกระบวนการ การดำเนินงานต่าง ๆ โดยลดมูลเหตุ ของแต่ละโอกาสที่ก่อให้เกิดความเสียหาย ในด้านการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ขององค์กร ทำให้องค์กรสามารถ ขยับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายได้อย่างมั่นคง

องค์การบริหารส่วนตำบลกองแขกเล็งเห็นว่าการบริหารความเสี่ยง เป็นเรื่องที่สำคัญและมีประโยชน์อย่างมากในการที่แต่ละองค์กรจะนำหลักการของการบริหารความเสี่ยงไปใช้ในการวางแผน ควบคู่กับการบริหารงาน บริหารโครงการ หรือบริหารองค์กร ได้อย่างเหมาะสมและบรรลุผล ตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กรที่วางไว้ ซึ่งแผนบริหารความเสี่ยงดังกล่าว เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้หน่วยงานนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานและปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาองค์กรให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันต่อไป

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง
องค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. วัตถุประสงค์ของแผนบริหารความเสี่ยง	๑
๓. เป้าหมาย	๑
๔. ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง	๒
๕. นิยามความเสี่ยง	๒
บทที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐาน	๓
วิสัยทัศน์	๔
ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก	๔
เป้าประสงค์	๕
โครงสร้าง	๕
บทที่ ๓ การบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก	๖
๑. ขอบเขตบริบทภายในและภายนอกองค์กร	๖
๒. วัตถุประสงค์การบริหารความเสี่ยง	๑๐
๓. นโยบายการบริหารความเสี่ยง	๑๐
๔. โครงสร้างการบริหารงานการบริหารความเสี่ยง	๑๑
๕. คณะผู้รับผิดชอบ	๑๑
บทที่ ๔ กระบวนการบริหารความเสี่ยง	๑๒
กระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก	๑๑
๑. การระบุความเสี่ยง	๑๑
๒. การประเมินความเสี่ยง	๑๔
๓. การตอบสนองความเสี่ยง	๑๘
๔. การรายงานและติดตามผล	๒๑
๕. การประเมินผลการบริหารความเสี่ยง	๒๑
๖. การทบทวนการบริหารความเสี่ยง	๒๑
บทที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง	๒๒

บทที่ ๑ บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

การบริหารความเสี่ยง เป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สำคัญตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่จะช่วยให้การบริหารงานและการตัดสินใจด้านต่างๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุม และวัดผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพมากขึ้น และลด การสูญเสียและโอกาสที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กร

ภายใต้สภาวะการดำเนินงานของทุกๆ องค์กรล้วนแต่มีความเสี่ยง ซึ่งเป็นความไม่แน่นอนที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือเป้าหมายขององค์กร จึงจำเป็นต้องมีการจัดการความเสี่ยงเหล่านั้นอย่างเป็นระบบ โดยการระบุความเสี่ยงว่ามีปัจจัยเสี่ยงใดบ้างที่กระทบต่อการดำเนินงานหรือเป้าหมายขององค์กร วิเคราะห์ความเสี่ยงจากโอกาสและผลกระทบที่เกิดขึ้น จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง กำหนดแนวทางในการจัดการความเสี่ยง และต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าในการจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม

ดังนั้นคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก จึงได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ขึ้น สำหรับใช้ เป็นแนวทางในการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินการต่างๆ เพื่อลดมูลเหตุ ของแต่ละโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหาย ให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับ ประเมิน ควบคุม และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ

๒. วัตถุประสงค์ของแผนบริหารความเสี่ยง

- ๑) เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน เข้าใจหลักการ และกระบวนการบริหารความเสี่ยง
- ๒) เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบขั้นตอน และกระบวนการในการวางแผนบริหารความเสี่ยง
- ๓) เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- ๔) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยง
- ๕) เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจตลอดจนเชื่อมโยงการบริหารความเสี่ยง

กับกลยุทธ์

- ๖) เพื่อลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์กร

๓. เป้าหมาย

- ๑) ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารความเสี่ยง เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติงานประจำปี ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้
- ๒) ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน สามารถระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง และจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- ๓) สามารถนำแผนบริหารความเสี่ยงไปใช้ในการบริหารงานที่รับผิดชอบ
- ๔) เพื่อพัฒนาความสามารถของบุคลากรและกระบวนการดำเนินงานภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง
- ๕) ความรับผิดชอบต่อความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงถูกกำหนดขึ้นอย่างเหมาะสมทั่วทั้ง

องค์กร

- ๖) การบริหารความเสี่ยงได้รับการปลูกฝังให้เป็นวัฒนธรรมขององค์กร

๔. ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง

การดำเนินการบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้ผู้บริหารมีข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้น และทำให้องค์กรสามารถจัดการกับปัญหาอุปสรรคและอยู่รอดได้ในสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดหรือสถานการณ์ที่อาจทำให้องค์กรเกิดความเสียหาย

ประโยชน์ที่คาดหวังว่าจะได้รับการดำเนินการบริหารความเสี่ยง มีดังนี้

๑) เป็นส่วนหนึ่งของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารความเสี่ยงจะช่วยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและผู้บริหารทุกระดับตระหนักถึงความเสี่ยงหลักที่สำคัญ และสามารถทำหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

๒) สร้างฐานข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์กร การบริหารความเสี่ยงจะเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่างๆ ซึ่งรวมถึงการบริหารความเสี่ยง ซึ่งตั้งอยู่บนสมมติฐานในการตอบสนองต่อเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กรรวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

๓) ช่วยสะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงต่างๆ ที่สำคัญได้ทั้งหมด การบริหารความเสี่ยง จะทำให้บุคลากรภายในองค์กรมีความเข้าใจถึงเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร และตระหนักถึงความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรได้อย่างครบถ้วน ซึ่งครอบคลุมความเสี่ยงธรรมาภิบาล

๔) เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารงาน การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ ผู้บริหารสามารถมั่นใจได้ว่าความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมและทันเวลา รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารงานและการตัดสินใจในด้านต่างๆ เช่น การวางแผนการกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุมและวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และสามารถปกป้องผลประโยชน์รวมทั้งเพิ่มมูลค่าแก่องค์กร

๕) ช่วยให้การพัฒนาองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารความเสี่ยงทำให้รูปแบบการตัดสินใจในระดับการปฏิบัติงานขององค์กรมีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การตัดสินใจโดยที่ผู้บริหารมีความเข้าใจในกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ขององค์กร และระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน

๖) ช่วยให้การพัฒนาการบริหารและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรม และการเลือกใช้มาตรการในการบริหารความเสี่ยง เช่น การใช้ทรัพยากรสำหรับกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่ำ และกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงย่อมแตกต่างกัน หรือการเลือกใช้มาตรการแต่ละประเภทย่อมใช้ทรัพยากร แตกต่างกัน เป็นต้น

๕. นิยามความเสี่ยง

๕.๑ ความเสี่ยง (Risk) ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์หรือการกระทำใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และจะส่งผลกระทบหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ทั้งในด้านยุทธศาสตร์ การปฏิบัติงาน การเงิน และการบริหาร ซึ่งอาจเป็นผลกระทบทางบวกด้วยก็ได้ โดยวัดจากผลกระทบ (Impact) ที่ได้รับและโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ของเหตุการณ์ ลักษณะของความเสี่ยง สามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ ส่วน ดังนี้

๑) ปัจจัยเสี่ยง คือ สาเหตุที่จะทำให้เกิดความเสี่ยง

๒) เหตุการณ์เสี่ยง คือ เหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงาน หรือ นโยบาย

๓) ผลกระทบของความเสี่ยง คือ ความรุนแรงของความเสียหายที่นำจะเกิดขึ้นจาก

เหตุการณ์เสี่ยง

๕.๒ การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการปัจจัยและควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่างๆ เพื่อให้โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงลดลง หรือผลกระทบของ ความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

๕.๓ ระบบบริหารความเสี่ยง (Risk Management System) ระบบบริหารความเสี่ยง หมายถึง ระบบการบริหารปัจจัย และควบคุมกิจกรรม รวมทั้ง กระบวนการดำเนินงานต่างๆ เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่องค์กรจะเกิดความเสียหาย ให้ระดับของ ความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และ ตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมาย ทั้งในด้านกลยุทธ์ การปฏิบัติตามกฎระเบียบ การเงิน และชื่อเสียงขององค์กรเป็นสำคัญ โดยได้รับการสนับสนุนและการมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงจากหน่วยงานทุกระดับทั่วทั้งองค์กร

บทที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐาน

องค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

องค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก จัดตั้งขึ้น ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๒ โดยตั้งให้มีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา มี อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ปรากฏในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ กำหนดให้สภาตำบลมีหน้าที่ในการพัฒนาตำบลตามแผนงานโครงการและงบประมาณของสภาตำบล เสนอแนะส่วนราชการในการบริหารราชการและพัฒนาตำบล ปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตำบลตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ และหน้าที่อื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

นอกจากนี้ สภาตำบลอาจดำเนินกิจการดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓ คือ

- ๑) จัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
- ๒) จัดให้มีน้ำและบำรุงทางน้ำและทางบก
- ๓) จัดให้มีน้ำและรักษาทางระบายน้ำ และรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- ๔) คัดค้านและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๕) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
- ๖) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

วิสัยทัศน์

“การคมนาคมสะดวกสบาย สาธารณูปโภค สาธารณูปการทั่วถึง พืชผลการเกษตรราคาดี มีแหล่งท่องเที่ยว สวยงาม ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ชุมชนเข้มแข็ง”

ยุทธศาสตร์

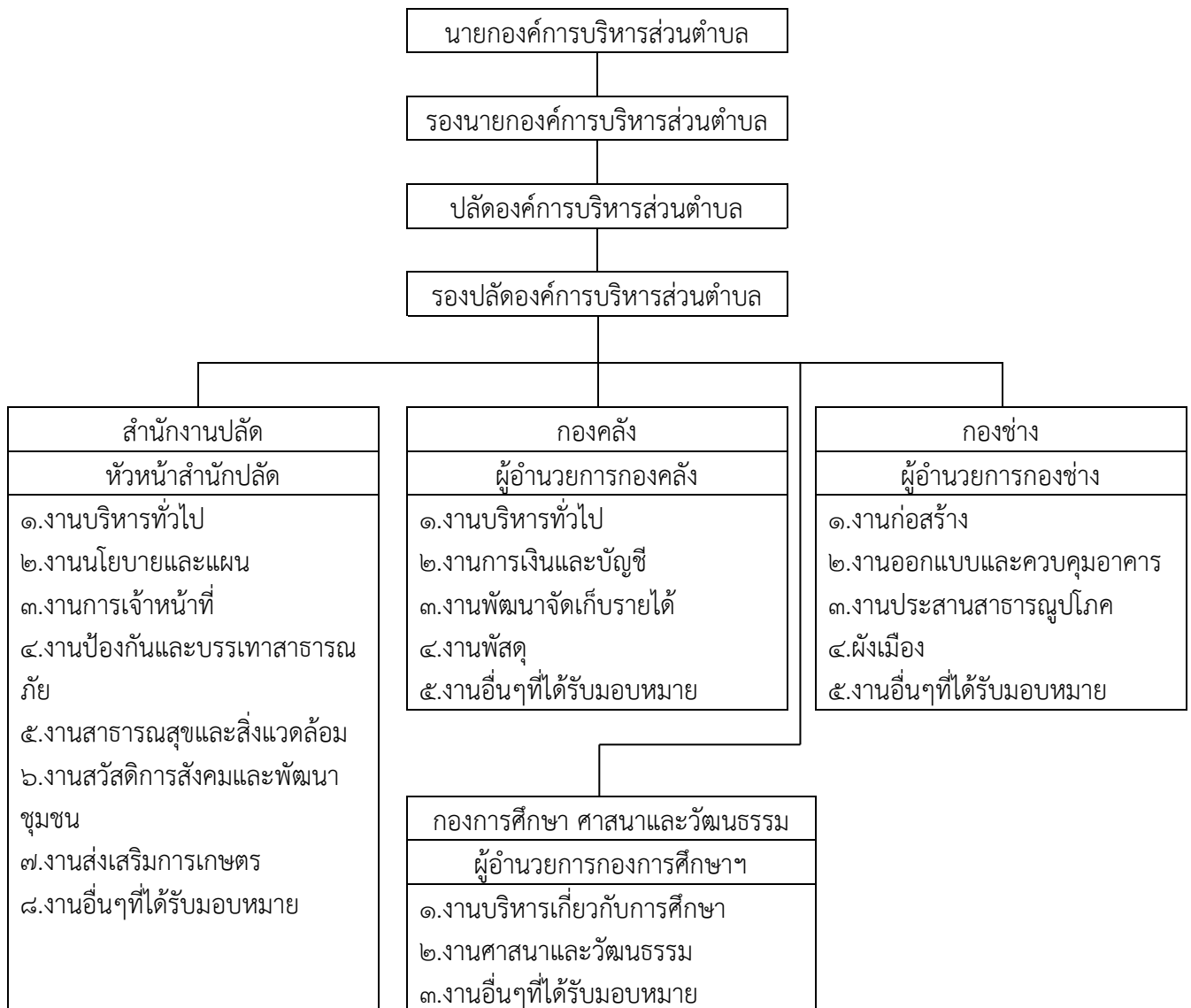
๑. ยุทธศาสตร์ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
๒. ยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว
๓. ยุทธศาสตร์ด้านศาสนา วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
๔. ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา และคุณภาพชีวิตของประชาชน
๕. ยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันบรรเทาสาธารณภัยและการจัดระเบียบชุมชน สังคม
๖. ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๗. ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

เป้าประสงค์

๑. ประชาชนได้รับความสะดวกในด้านการคมนาคมขนส่ง ด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ
๒. ประชาชนมีอาชีพ มีรายได้พอเพียงและมีความมั่นคงทาง
๓. ประชาชนอนุรักษ์ ฟื้นฟูและสืบสานศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น อันเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ให้ดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน

๔. ประชาชนมีการศึกษา การกีฬา นันทนาการ สุขภาพพลานามัยและมีคุณภาพชีวิตที่ดี
๕. ประชาชนมีความสามัคคีและความสมานฉันท์ใน หมู่คณะสามารถป้องกันและรับมือกับสาธารณภัย ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถลดปัญหาอาชญากรรมและความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในชุมชน
๖. ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและ กำจัดขยะมูลฝอย
๗. ประชาชนได้รับบริการด้วยความเป็นธรรม โปร่งใส มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น และการบริหารจัดการเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

โครงสร้างการบริหารงานภายในองค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก

บทที่ ๓

การบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก

องค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก ได้ประยุกต์หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร (Enterprise Risk Management : ERM) เพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร ให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ ร่วมกับ ระบบมาตรฐาน ISO ๓๑๐๐๐ และระบบบริหารงานคุณภาพ ISO ๙๐๐๑:๒๐๑๕ (Risk and Opportunities) ครอบคลุมการจัดวางระบบบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก ให้เป็นไปอย่างเหมาะสมตามมาตรฐานที่กำหนด ภายใต้กรอบนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่มุ่งเน้นให้เกิด Risk Awareness Culture ด้วยการดำเนินการตามขั้นตอน การบริหารจัดการความเสี่ยงตั้งแต่การระบุปัจจัยเสี่ยง สาเหตุความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ วิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดระดับความเสี่ยง ตลอดจนจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ติดตามแผนการดำเนินงาน ภายใต้ ๘ องค์ประกอบ ได้แก่ ๑) บริบทภายในและภายนอกองค์กร ๒) การกำหนดวัตถุประสงค์ ๓) การชี้บ่งเหตุการณ์ ๔) การประเมินความเสี่ยง ๕) การตอบสนองความเสี่ยง ๖) กิจกรรมการควบคุม ๗) สารสนเทศและการสื่อสาร และ ๘) การติดตามประเมินผล

๑. ขอบเขตบริบทภายในและภายนอกองค์กร (INTERNAL & EXTERNAL CONTEXT)

๑.๑ บริบทภายในองค์กร (Internal Context)

๑) ระบบ (System) องค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก มีระบบการบริหารงานที่มีโครงสร้างไม่ซับซ้อน และมีความคล่องตัวในการปรับเปลี่ยนโครงสร้างให้เหมาะสมกับสถานการณ์

๒) บุคลากร (Staff) บุคลากรมีความรู้ความสามารถตรงตามตำแหน่งงาน ตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง มีการส่งเสริมการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถของบุคลากร โดยการสนับสนุนการฝึกอบรมและให้มีการรายงานผลการฝึกอบรม ตลอดจนการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อจัดทำเป็นองค์ความรู้ (Knowledge Management: KM) เพื่อเผยแพร่ให้พนักงานได้นำไปใช้ประโยชน์

๓) ทักษะ (Skill) บุคลากรมีทักษะในการปฏิบัติงานได้หลากหลายและสามารถทำงานได้เฉพาะทาง ตรงตามภาระงาน (Job Description) และมีประสบการณ์ในการทำงานที่สามารถพัฒนาต่อยอด ในการทำงานภารกิจอื่นๆ ได้อีก

๔) โครงสร้าง (Structure) องค์การบริหารส่วนตำบลกองแขกมีโครงสร้างองค์กรที่ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน มีการแบ่งโครงสร้างการบริหารงานและกำหนดบทบาท หน้าที่แต่ละสำนัก/กอง รวมถึงได้มีการสื่อสารให้พนักงานได้รับทราบอย่างทั่วถึง

๕) กลยุทธ์ (Strategy) มีการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และทบทวนตามรอบการทบทวนอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นความต้องการจากประชาชน เพื่อนำมาปรับกลยุทธ์การดำเนินงานภายใต้การเชื่อมโยงกับนโยบายระดับชาติ ระดับกระทรวง ระดับภูมิภาค ระดับจังหวัด ฯลฯ

๑.๒ บริบทภายนอก (External Context)

๑) การเมือง (Politic) องค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก ดำเนินการภายใต้การสนับสนุนของรัฐบาลที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒

๒) กฎระเบียบ/กฎหมาย (Law) องค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก ปฏิบัติตามพระราชกำหนด พระราชกฤษฎีกา พระราชบัญญัติ ตลอดจนต่อระเบียบ หนังสือสั่งการต่างๆที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

๑.๓ การวิเคราะห์ SWOT Analysis๒

จากข้อมูลสภาพทั่วไปรวมทั้งข้อมูลเฉพาะแต่ละด้าน ตลอดจนแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงต่างๆที่กำลังเผชิญอยู่ องค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก ได้มีการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมขององค์ประกอบภายในและองค์ประกอบภายนอกและกำหนดเป็น จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ดังนี้

๑. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

จุดแข็ง

ผู้บริหารได้ให้ความสำคัญถือเป็นนโยบายหลักในการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบกับสมาชิกสภาท้องถิ่นก็ได้ให้การสนับสนุนในการดำเนินงานของผู้บริหารเป็นอย่างดี ทำให้การเสนองบประมาณผ่านสภาท้องถิ่นเป็นไปได้ง่าย และสามารถดำเนินการได้ทันที หากมีงบประมาณดำเนินการที่เพียงพอ

จุดอ่อน

องค์การบริหารส่วนตำบลกองแขกมีงบประมาณในการดำเนินงานน้อย ต้องอาศัยเงินงบประมาณอุดหนุนจากรัฐบาลเป็นหลัก ทำให้การดำเนินงานมีความล่าช้าเนื่องจากต้องรอเงินจัดสรรจากรัฐบาล

โอกาส

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดให้มีการประสานแผนระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำโครงการที่เกี่ยวยภาพประสานไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจารณาดำเนินการต่อไป

อุปสรรค

โครงการที่ประชาชนต้องการให้ดำเนินการส่วนใหญ่แล้ว อยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ยื่นนอกเหนือเขตความรับผิดชอบที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลจะดำเนินการได้ ดังนั้นจึงทำให้การพัฒนาไม่สามารถพัฒนาได้อย่างทันถ่วงที และเป็นไปอย่างล่าช้าและยากลำบากด้วยเช่นกัน เพราะไม่มีระเบียบอะไรมารองรับในการดำเนินการ

๒. ด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

จุดแข็ง

ตำบลกองแขกมีภูมิประเทศและภูมิอากาศรวมทั้งสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมแก่การทำการเกษตร มีสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของตำบล ได้แก่การจักสาน การทอผ้าชาวเขา รวมทั้งการทอผ้าตีนจกของชนพื้นเมือง มีแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติที่สำคัญหลายแห่ง

จุดอ่อน

งบประมาณมีจำนวนจำกัด เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับส่วนใหญ่เป็นงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาล และมีรายได้ที่จัดเก็บน้อยมาก ในขณะที่ต้องนำงบประมาณไปดำเนินการตามภารกิจในหลายๆด้าน

โอกาส

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ได้ให้ความสำคัญในการปรับโครงสร้างการผลิต โดยการปรับเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าเกษตรขั้นปฐมเป็นสินค้าเกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าสูงมีคุณภาพและมาตรฐานสากล

อุปสรรค

ขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งเพื่อร่วมกันเป็นกลุ่มผู้ผลิต ขาดการปรับปรุง ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว

๓. ด้านศาสนา วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

จุดแข็ง

องค์การบริหารส่วนตำบลกองแขกมีวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่นที่หลากหลาย ประชาชนมีส่วนร่วมในการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น และมีศาสนาเป็นศูนย์รวมจิตใจ ประชาชนมีจิตใจโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

จุดอ่อน

มีกลุ่มคนบางกลุ่มขาดจริยธรรม คุณธรรม ขาดระเบียบวินัยและมีความนิยมที่ยึดติดกับวัตถุสิ่งของ อีกทั้งยังบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือยเพิ่มมากขึ้น

โอกาส

รัฐบาลสนับสนุนให้แต่ละท้องถิ่นมีบทบาทในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู เผยแพร่ถ่ายทอดวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นมากขึ้น

อุปสรรค

กระแสโลกในปัจจุบันนี้ สื่อต่างๆ เช่น โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต เข้ามามีอิทธิพลต่อเด็ก เยาวชน และประชาชน ทำให้กระแสนิยมและวัตถุนิยมรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ทำให้ทำลายวิถีชีวิตดั้งเดิมของประชาชน

๔. ด้านการศึกษาและคุณภาพชีวิตของประชาชน

จุดแข็ง

ตำบลกองแขกมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ๒ แห่ง และมีสถานศึกษาในระดับประถมศึกษาในตำบลที่มีความพร้อมมีศักยภาพในการจัดการศึกษา

จุดอ่อน

สืบเนื่องจากสภาพพื้นที่ของตำบลกองแขกเป็นภูเขาและอยู่ห่างไกล จึงทำให้การพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตเป็นไปอย่างค่อนข้างลำบาก ประชาชนบางกลุ่มไม่ใส่ใจสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม

โอกาส

หน่วยงานราชการที่อยู่ในพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม ทั้งสถาบันการศึกษา สถานพยาบาล สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอแม่แจ่ม และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องได้มีการร่วมมือในการดำเนินงาน ทำให้เกิดการบูรณาการร่วมกันในการดำเนินงานส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อุปสรรค

องค์การบริหารส่วนตำบลกองแขกมีการขยายตัวของชุมชนและการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในเขตตำบลกองแขกอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ประชาชนมีระดับความต้องการทั้งในด้านการศึกษา บริการสาธารณสุข และสวัสดิการสังคมมากยิ่งขึ้น ทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง

๕. ด้านการป้องกันบรรเทาสาธารณภัยและจัดระเบียบชุมชน สังคม

จุดแข็ง

องค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก มีศูนย์ อปพร.และมีสมาชิกทั้งหมดกว่า ๘๐ คน รวมทั้งมีสมาชิกตำรวจบ้านจำนวนทั้งสิ้น ๓๐ คน ซึ่งสมาชิกเหล่านี้ได้ผ่านการฝึกอบรมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมทั้งการรักษาความสงบเรียบร้อยในชุมชนมาเป็นอย่างดี รวมทั้งผู้บริหารยังมีนโยบายในการที่จะจัดฝึกอบรมสมาชิก อปพร. ให้เพิ่มมากขึ้นต่อไปในอนาคตด้วย

จุดอ่อน

ในแต่ละปีมีงบบริหารสำหรับการดำเนินงานของศูนย์ อปพร.มีจำนวนน้อยมาก ทำให้การดำเนินงานของศูนย์ อปพร. ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตตำบลไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร อีกทั้งระเบียบในการเบิกจ่ายค่าตอบแทนให้กับ อปพร. ยังไม่มีระเบียบรองรับที่ชัดเจน

โอกาส

องค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก ได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานจากสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงใหม่ (สาขาฮอด) เป็นอย่างดี โดยได้ให้การสนับสนุนบุคลากรมาช่วยฝึกอบรมสมาชิก อปพร. เพื่อเพิ่มทักษะความสามารถของสมาชิกให้สามารถดำเนินการในการป้องกันและสร้างความปลอดภัยให้แก่ชุมชนได้มากยิ่งขึ้น

อุปสรรค

การเพิ่มขึ้นของประชากรในพื้นที่และการขยายตัวของชุมชนมีเพิ่มขึ้น ทำให้จำนวนสมาชิก อปพร. ที่มีอยู่ไม่สามารถดูแลรักษาความปลอดภัยได้อย่างทั่วถึง ประกอบกับพื้นที่ตำบลกองแขกมีพื้นที่กว้างขวาง ทำให้การดำเนินงานมีความยากลำบากมากยิ่งขึ้น อีกทั้งกรณีที่สั่งซื้ออปพร. มาเฝ้าระวังก่อนเกิดสาธารณภัยขึ้น แล้วบังเอิญไม่เกิดสาธารณภัยขึ้นก็ไม่สามารถเบิกค่าตอบแทนให้กับอปพร. ได้ เพราะไม่มีระเบียบรองรับอีกเช่นเคย จึงทำให้การดำเนินงานมีปัญหาและอุปสรรคเป็นจำนวนมาก

๖. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

จุดแข็ง

ตำบลกองแขกถือได้ว่ามีสภาพแวดล้อมที่ดีเนื่องจากยังไม่มีอุตสาหกรรมและชุมชนยังไม่หนาแน่นและมีพื้นที่ป่าเป็นจำนวนมาก และองค์การบริหารส่วนตำบลกองแขกมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้โดยเฉพาะ จึงทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลกองแขกได้ให้ความสำคัญกับการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จุดอ่อน

เนื่องจากสภาพพื้นที่ป่า เป็นป่าเบญจพรรณ จึงทำให้เกิดปัญหาหมอกควันและไฟป่าได้ค่อนข้างง่ายตาย

โอกาส

ในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถือเป็นประเด็นที่สำคัญในการดำเนินงานของรัฐบาลที่มุ่งเน้นการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในประเทศมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดเชียงใหม่ได้กำหนดให้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืนด้วย ประกอบกับมีกลุ่มเอ็นจีโอได้เข้ามาให้การสนับสนุนในการดำเนินการด้วย

อุปสรรค

ประชาชนและผู้นำชุมชนบางส่วนยังขาดจิตสำนึกและการรู้สึกรังเกียจทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ ยังมีการตัดไม้ทำลายป่า และไม่ได้รับความร่วมมือในการดำเนินงานในประเด็นนี้เท่าที่ควร อันเนื่องมาจากขาดการจัดระเบียบเอกสารสิทธิ์และไม่มีพื้นที่ทำกินที่ชัดเจน หากมีการดำเนินการจัดสรรพื้นที่ทำกินให้เรียบร้อยปัญหาอาจจะลดลง

๗. ด้านระบบการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

จุดแข็ง

ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลกองแขกมุ่งมั่นที่จะพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก ให้เป็นองค์กรที่มีการบริหารจัดการตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี เพิ่มการทำงานแบบมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายทั้งฝ่ายบริหารสภาฯ ผู้นำชุมชนและประชาชน นอกจากนี้พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้าง ซึ่งเป็นสายปฏิบัติ มีความพร้อมและให้ความร่วมมือในการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกองแขกเป็นอย่างดี

จุดอ่อน

ประชาชนยังขาดความรู้ในเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประชาชน ขาดบุคลากรผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้ความสามารถในตำแหน่งนั้นๆ ในขณะที่ในส่วนของสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลกองแขกยังขาดเครื่องมือเครื่องใช้ในการบริหารงานและการบริการประชาชนในหลายๆด้าน ซึ่งเป็นผลมาจากการมีงบประมาณที่ค่อนข้างจะจำกัด ทำให้การจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆสำหรับการบริการประชาชน มีข้อจำกัด

โอกาส

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พรบ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ , นโยบายของรัฐบาล นโยบายของการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น รวมทั้งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ปี ๒๕๔๖ ได้ให้อำนาจท้องถิ่นในการบริหารจัดการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น โดยเน้นการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการกำหนดทิศทางการพัฒนาของท้องถิ่น ทำให้ประชาชนมีความจำเป็นที่จะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หรือให้ข้อเสนอแนะแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดำเนินกิจการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มากยิ่งขึ้น

อุปสรรค

รัฐบาลกลางยังไม่มีความจริงจังเท่าที่ควร ในการการดำเนินการถ่ายโอนงานที่จะตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ยังเป็นลักษณะการสั่งการโดยตรงจากส่วนกลาง โดยดูจากระเบียบราชการ หรือระเบียบของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่ยังคงไว้ซึ่งอำนาจจากส่วนกลาง การตัดสินใจหรือการดำเนินโครงการในการแก้ไขปัญหา ประชาชนในพื้นที่ต้องรอให้มีการสั่งการจากกรมหรือส่วนกลางเสียก่อน จึงจะสามารถดำเนินการได้ ทำให้การแก้ไขปัญหาไม่ทันต่อเหตุการณ์และไม่ตรงกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

๒.วัตถุประสงค์การบริหารความเสี่ยง

- ๑) เพื่อดำเนินการตามหลักการบริหารความเสี่ยงในการชี้บ่งประเมิน และการจัดการความเสี่ยง ภายใต้บริบทภายในและภายนอกอย่างครอบคลุมครบถ้วน
- ๒) เพื่อบริหารจัดการให้ความเสี่ยงขององค์การบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- ๓) เพื่อกำหนดมาตรการ แผนงาน โครงการ และกิจกรรมการจัดการความเสี่ยงได้อย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง
- ๔) เพื่อให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลกองแซก มีส่วนร่วมในการรับรู้ ตระหนัก และดำเนินการตลอดจนให้ความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงตามนโยบายการบริหารความเสี่ยงขององค์กร (Risk Awareness Culture)

๓.นโยบายการบริหารความเสี่ยง

- ๑) การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรผ่านการจัดการองค์ความรู้
- ๒) ผู้บริหาร/เจ้าหน้าที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยง
- ๓) สนับสนุนกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงโดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุดและจัดการความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม
- ๔) นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการกระบวนการบริหารความเสี่ยง และสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับเข้าถึงสารสนเทศเพื่อการบริหารความเสี่ยง
- ๕) ติดตามทบทวนความเสี่ยงให้สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง
- ๖) ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรด้านการตระหนักถึงความเสี่ยงและความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน
- ๗) นำองค์ความรู้ขององค์กรสร้างมูลค่าตอบแทนสู่สังคม

๔. โครงสร้างการบริหารงานการบริหารความเสี่ยง

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานคณะกรรมการฯ			
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการฯ			
หัวหน้าสำนักปลัด คณะกรรมการฯ/ เลขานุการ	ผู้อำนวยการกองคลัง คณะกรรมการฯ	ผู้อำนวยการกองช่าง คณะกรรมการฯ	ผู้อำนวยการกองการศึกษาฯ คณะกรรมการฯ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนผู้ช่วยเลขานุการ
--

คณะผู้รับผิดชอบการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลกองแซก

๑. นายศรีวรรณ	ปภัสสรวัฒนกุล	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกองแซก
๒. นายละมุล	แสงจันทร์	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลกองแซก
๓. นางสาวณิชาภัทร	ศรีโสดา	รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลกองแซก
๔. นายพัฒน์พงศ์	พาระพัฒน์	ผู้อำนวยการกองช่าง
๕. นายสิทธิชัย	โรจนศิลป์ปะชัย	ผู้อำนวยการกองการศึกษาฯ
๖. นางสาวสุภารัตน์	กันทะวงศ์	ผู้อำนวยการกองคลัง
๗. นายสันติ	โยธภัทร	หัวหน้าฝ่ายอำนวยการรักษาการแทนหัวหน้าสำนักปลัด
๘. นางสาวมลิวัลย์	จันทร์มูล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

บทที่ ๔

กระบวนการบริหารความเสี่ยง

กระบวนการบริหารความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดลำดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานขององค์กร รวมทั้งการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง โดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก มีขั้นตอนหรือกระบวนการบริหารความเสี่ยง ขั้นตอนหลัก ดังนี้

๑. ระบุความเสี่ยง เป็นการระบุเหตุการณ์ใดๆ ทั้งที่มีผลดี และผลเสียต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร

๒. ประเมินความเสี่ยง เป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง โดยพิจารณาจากการประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ความเสี่ยง โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ ทำให้การตัดสินใจจัดการกับความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม

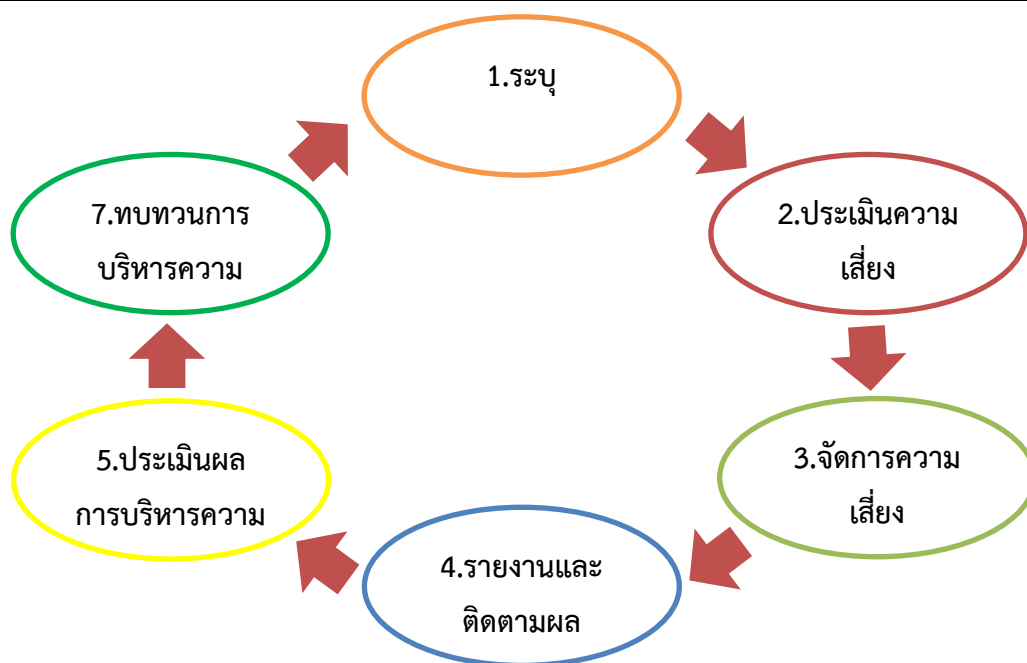
๓. จัดการความเสี่ยง เป็นการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการในการจัดการ การควบคุมความเสี่ยงที่สูง(High) หรือสูงมาก(Extreme) นั้นให้ลดลง ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถปฏิบัติได้จริง และควรต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุนที่ต้องใช้ลงทุนในการกำหนดมาตรการ หรือแผนปฏิบัติการนั้นกับประโยชน์ที่จะได้รับด้วย

๔. รายงานและติดตามผล เป็นการรายงานและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง ที่ได้ดำเนินการทั้งหมดตามลำดับให้ฝ่ายบริหารรับทราบและให้ความเห็นชอบดำเนินการตามแผน บริหารความเสี่ยง

๕. ประเมินผลการบริหารความเสี่ยง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงประจำปี เพื่อให้มั่นใจว่าองค์กรมีการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม เพียงพอ ถูกต้อง และมีประสิทธิผล มาตรการ หรือกลไกการควบคุมความเสี่ยง (Control Activity) ที่ดำเนินการ สามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องจัดทำมาตรการหรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่หลังมีการจัดการ (Residual Risk) อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และให้องค์กรมีการบริหาร ความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง

๖. ทบทวนการบริหารความเสี่ยง เป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวการบริหาร ความเสี่ยงในทุกขั้นตอน เพื่อพัฒนาระบบให้ดียิ่งขึ้น

กระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก

๑. การระบุความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ร่วมกันระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง โดยต้อง คำนึงถึงความเสี่ยงที่มีสาเหตุมาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์กร หรือผลการปฏิบัติงานทั้งในระดับองค์กรและระดับกิจกรรม ในการระบุปัจจัยเสี่ยงจะต้อง พิจารณามีเหตุการณ์ใดหรือกิจกรรมใดของกระบวนการปฏิบัติงานที่อาจเกิดความผิดพลาด ความเสียหายและไม่ บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด รวมทั้งมีทรัพย์สินใดที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลป้องกัน รักษา ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเข้าใจ ในความหมายของ “ความเสี่ยง (Risk)” “ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor)” และ “ประเภทความเสี่ยง” ก่อนที่จะดำเนินการ ระบุความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม

๑.๑ ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง เหตุการณ์หรือการกระทำใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และจะส่งผลกระทบหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลว หรือลด โอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายตามภารกิจหลักขององค์กร และเป้าหมายตามแผนปฏิบัติงาน

๑.๒ ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) หมายถึง ต้นเหตุ หรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยง ที่จะทำให้ไม่บรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร และทำไม

ทั้งนี้ สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุ ควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความ เสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง โดยปัจจัยเสี่ยงแบ่งได้ ๒ ด้าน ดังนี้

๑) ปัจจัยเสี่ยงภายนอก คือ ความเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมการเกิดได้โดยองค์กร เช่น เศรษฐกิจ สังคม การเมือง กฎหมาย คู่แข่ง เทคโนโลยี ภัยธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

๒) ปัจจัยเสี่ยงภายใน คือ ความเสี่ยงที่สามารถควบคุมได้โดยองค์กร เช่น กฎระเบียบ ข้อบังคับ ภายในองค์กร วัฒนธรรมองค์กร นโยบายการบริหารและการจัดการความรู้/ความสามารถของบุคลากรกระบวนการ ทำงานข้อมูล/ระบบสารสนเทศ เครื่องมือ/อุปกรณ์

๑.๓ ประเภทความเสี่ยง แบ่งเป็น ๔ ประเภท ได้แก่

๑) **ความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Risk) หรือ S** เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์ เป้าหมาย พันธกิจ ในภาพรวมขององค์กร ที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการไม่บรรลุผลตามเป้าหมายในแต่ละ ประเด็นยุทธศาสตร์ขององค์กร

๒) **ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk) หรือ O** เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับ ประเด็นปัญหาการปฏิบัติงานประจำวัน หรือการดำเนินงานปกติที่องค์กรต้องเผชิญเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์เชิงกล ยุทธ์ ความเสี่ยงด้านนี้ เช่น การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานโดยไม่มีผังการปฏิบัติงานที่ชัดเจน หรือไม่มี การมอบหมายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ บุคลากรขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

๓) **ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) หรือ F** เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร และควบคุมทางการเงินและการงบประมาณขององค์กรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผลกระทบการเงินที่เกิดจาก ปัจจัยภายนอก เช่น ข้อบังคับเกี่ยวกับรายงานทางการเงินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมบัญชีกลาง สำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงบประมาณ รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณไม่เหมาะสม เป็นต้น

๔) **ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ (Compliance Risk) หรือ C** เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับประเด็นข้อกฎหมาย ระเบียบ การปกป้องคุ้มครองผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้เสีย การ ป้องกันข้อมูลรวมถึงประเด็นทางด้านกฎระเบียบอื่นๆ

การระบุความเสี่ยงควรเริ่มด้วยการแจกแจงกระบวนการปฏิบัติงานที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ กำหนดไว้ แล้วจึงระบุปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อกระบวนการปฏิบัติงานนั้นๆ ทำให้เกิดความผิดพลาด ความเสียหาย และเสียโอกาสปัจจัยเสี่ยงนั้นควรจะเป็นต้นเหตุที่แท้จริงเพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ในการหามาตรการลด ความเสี่ยงในภายหลังได้

ทั้งนี้ การระบุความเสี่ยง สามารถดำเนินการได้หลายวิธี เช่น จากการวิเคราะห์กระบวนการทำงาน การวิเคราะห์ทบทวนผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การระดมสมอง การเปรียบเทียบกับองค์กร อื่น การสัมภาษณ์ แบบสอบถาม เป็นต้น

๒. การประเมินความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย การวิเคราะห์ การประเมิน และการจัดระดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของหน่วยงานหรือขององค์กร ซึ่งประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน ดังนี้

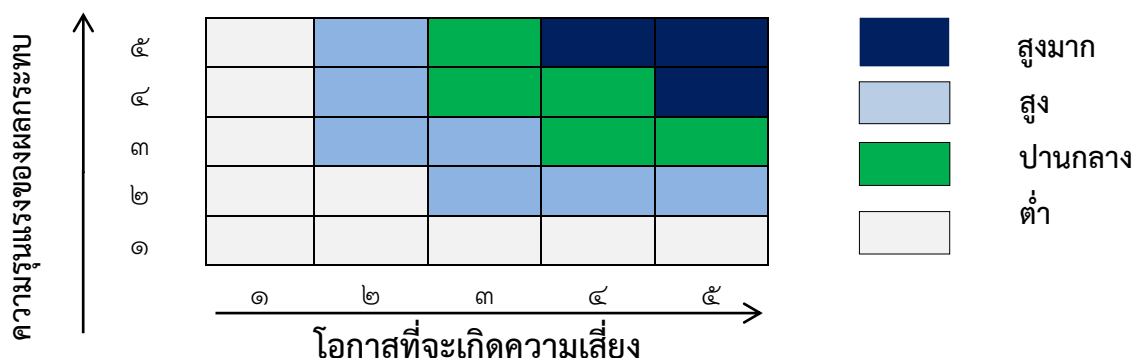
๒.๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน

เป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยคณะผู้รับผิดชอบงานบริหารความเสี่ยงได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการให้คะแนนระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ไว้ ๕ ระดับ คือ น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง และสูงมาก ดังนี้

หลักเกณฑ์การให้คะแนนโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและความรุนแรงของผลกระทบ

ประเด็นที่พิจารณา	ระดับคะแนน				
	๑ = น้อยมาก	๒ = น้อย	๓ = ปานกลาง	๔ = สูง	๕=สูงมาก
โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)					
ความถี่ที่อาจเกิดเหตุการณ์หรือข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน (เฉลี่ย : เดือน/ครั้ง , ปี/ครั้ง)	๓ ปี /ครั้ง	๒ ปี/ครั้ง	๑ ปี/ครั้ง	๑-๖ เดือน/ครั้ง หรือ ไม่เกิน ๑ ครั้ง/ปี	๑ เดือน/ครั้ง หรือ มากกว่า
โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์	น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)					
มูลค่าความเสียหาย (บาท)	น้อยกว่า ๑ พัน	๑ พัน – ๕ พัน	๕ พัน – ๑ หมื่น	๑ หมื่น – ๕ หมื่น	มากกว่า ๕ หมื่น
ผลกระทบต่อชีวิต	เดือดร้อน รำคาญ	บาดเจ็บ เล็กน้อย	บาดเจ็บ ต้องรักษา	บาดเจ็บสาหัส	ถึงแก่ชีวิต
ผลกระทบต่อภาพลักษณ์/การดำเนินงานของหน่วยงาน	น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ผลกระทบต่อคุณธรรมจริยธรรมของพนักงานส่วนตำบล	น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ผลกระทบด้านเวลาความล่าช้าของงาน	ไม่เกิน ๓ วัน	ไม่เกิน ๗ วัน	ไม่เกิน ๑ เดือน	ไม่เกิน ๓ เดือน	ไม่เกิน ๖ เดือน

ส่วนระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) จะพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่าง โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กรว่าจะก่อให้เกิดความเสี่ยงในระดับใด โดยได้กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ได้แก่ สูงมาก สูง ปานกลาง และ ต่ำ

๒.๒ การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสีย

เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงต่างๆ และประเมินระดับความรุนแรงของผลกระทบหรือมูลค่าความเสียหาย (Impact) จากความเสี่ยง เพื่อให้เห็นถึงระดับของความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการ ควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้สามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้อง ภายใต้งบประมาณ กำลังคน หรือเวลาที่มีจำกัด โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น ซึ่งมีขั้นตอน ดำเนินการ ดังนี้

๑) พิจารณาโอกาส ความถี่ ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) ว่ามีโอกาส ความถี่ ที่จะเกิด นั้นมากน้อยเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๒) พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบของความเสีย (Impact) ที่มีผลต่อหน่วยงานว่ามี ระดับ ความรุนแรง หรือมีความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๒.๓ การวิเคราะห์ความเสี่ยง

เมื่อพิจารณาโอกาส ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของ ผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว ให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะ เกิดความเสี่ยง และ ผลกระทบของความเสีย ว่าก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใด

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood x Impact) ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็นแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน ซึ่งใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

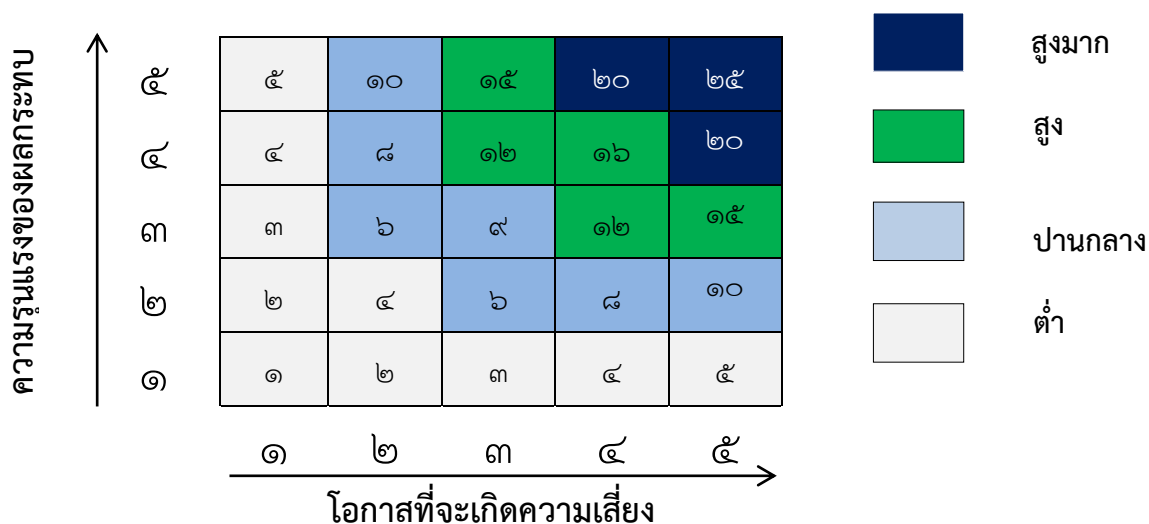
๑) ระดับความเสี่ยงต่ำ (Low) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑ – ๕ คะแนน โดยทั่วไปความ เสียในระดับนี้ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ไม่มีความสำคัญต่อการดำเนินงาน ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นนั้นสามารถ ยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใดๆเพิ่มเติม

๒) ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Medium) คะแนนระดับความเสี่ยง ๖ – ๑๐ คะแนน ยอมรับความเสี่ยงแต่ต้องมีแผนควบคุมความเสี่ยง ความเสี่ยงในระดับนี้ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการจัดการเพิ่มเติม

๓) ระดับความเสี่ยงสูง (High) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑๑ – ๑๖ คะแนน ต้องมีแผนลด ความเสี่ยง เพื่อให้ ความเสี่ยงนั้นลดลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๔) ระดับความเสี่ยงสูงมาก (Extreme) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑๗ – ๒๕ คะแนน ต้อง มีแผนลดความเสี่ยง และประเมินซ้ำ หรืออาจต้องถ่ายโอนความเสี่ยง

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile)

๒.๔ การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔
องค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ที่	ความเสี่ยง	ผลกระทบ/ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง/สาเหตุ	ประเภทความเสี่ยง	โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	คะแนนความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๑	สุนัขและแมวมีโอกาสเป็นโรคพิษสุนัขบ้า	สุนัขและแมวในตำบลกองแขกที่ไม่มาขึ้นทะเบียนอาจจะเป็นโรคพิษสุนัขบ้า	เจ้าของสุนัขและแมวในตำบลกองแขกที่ไม่มาขึ้นทะเบียนจึงทำให้อาจจะเสี่ยงต่อการเป็นโรคพิษสุนัขบ้า	ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน หรือ O	๕	๔	๒๐	สูงมาก	สำนักปลัด
๒	กระบวนงานด้านการเงินและบัญชี	ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ยังมี การปรับปรุงตลอดเวลา	ผู้ปฏิบัติไม่สามารถบันทึกข้อมูลได้อย่างถูกต้อง และขาดความเข้าใจ ทำให้มีการปรับปรุงข้อมูลด้วยใบผ่านทั่วไป	ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน หรือ O	๕	๔	๒๐	สูงมาก	กองคลัง
๓	ขาดแคลนบุคลากรในการปฏิบัติงาน เนื่องจากในฤดูมรสุมที่เกิดเหตุสาธารณภัยขึ้นพร้อมกันหลายจุด การจัดการดูแลให้ทั่วถึงนั้นเป็นไปได้ยาก	ขาดแคลนบุคลากรในการปฏิบัติงาน เนื่องจากในฤดูมรสุมที่เกิดเหตุสาธารณภัยขึ้นพร้อมกันหลายจุด การจัดการดูแลให้ทั่วถึงนั้นเป็นไปได้ยาก	-ปริมาณงานมีมาก -บุคลากรด้านงานช่างมีไม่เพียงพอ - การออกคำสั่งหรือควบคุมการปฏิบัติงานมีเพียง ผอ.กองช่าง	ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือ C	๔	๔	๑๖	สูง	กองช่าง

การประเมินความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔
องค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ที่	ความเสี่ยง	ผลกระทบ/ความเสียหาย ที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง/สาเหตุ	ประเภท ความเสี่ยง	โอกาส/ ความถี่	ผลกระทบ/ ความ รุนแรง	คะแนน ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๓	ขาดแคลนบุคลากรในการปฏิบัติงาน เนื่องจากในฤดูมรสุมที่เกิดเหตุสาธารณภัยขึ้นพร้อมกันหลายจุด การจัดการดูแลให้ทั่วถึงนั้นเป็นไปได้ยาก	ขาดแคลนบุคลากรในการปฏิบัติงาน เนื่องจากในฤดูมรสุมที่เกิดเหตุสาธารณภัยขึ้นพร้อมกันหลายจุด การจัดการดูแลให้ทั่วถึงนั้นเป็นไปได้ยาก	-ปริมาณงานมีมาก -บุคลากรดำเนินงานช่วงมีไม่เพียงพอ - การออกคำสั่งหรือควบคุมการปฏิบัติงานมีเพียง ผอ.กองช่าง	ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือ C	๔	๔	๑๖	สูง	กองช่าง
๔	เครื่องจักรกลหลัก รถตักหน้าชุดหลัง JCB มีการเสื่อมสภาพจากระยะเวลาใช้งานและลักษณะของงานที่หนักและยาก ทำให้ชำรุดเสียหายบ่อยครั้ง และมีความเสี่ยงที่จะเสียหายหนักขึ้น	- ในฤดูมรสุมเกิดภัยที่ต้องให้การช่วยเหลือพร้อมกันหลายจุดในพื้นที่ ซึ่งแต่ละจุดมีระยะทางห่างกันมาก ทำให้การช่วยเหลืออาจไม่ทันต่อความต้องการ	- อุปกรณ์ของรถตักหน้าชุดหลังเกิดการเสื่อมสภาพชำรุดเสียหายจากอายุการใช้งานหลายจุด - การซ่อมแซมใช้งบประมาณที่มาก และการซ่อมแต่ละครั้งใช้เวลาานาน	ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน หรือ C	๔	๔	๑๖	สูง	กองช่าง

การประเมินความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔
องค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ที่	ความเสี่ยง	ผลกระทบ/ความเสียหาย ที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง/สาเหตุ	ประเภท ความเสี่ยง	โอกาส/ ความถี่	ผลกระทบ/ ความ รุนแรง	คะแนน ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๕	การดำเนินงานศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กด้าน ภาวะโภชนาการและ การประกอบอาหารยัง ไม่ได้มาตรฐาน	เด็กได้รับภาวะโภชนาการ และการประกอบอาหาร ยังไม่ได้มาตรฐาน	การควบคุมภายในที่มีอยู่มี ความเพียงพอและสำเร็จ ในระดับหนึ่ง แต่ด้าน ภาวะโภชนาการ และการ ประกอบอาหารยังไม่ได้ มาตรฐาน	ความเสี่ยงด้านการ ปฏิบัติงาน หรือ O	๔	๔	๑๖	สูง	กอง การศึกษาฯ
๖	การดำเนินงานศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กด้านการ ปฏิบัติงานของครูและ ผู้ดูแลเด็กให้เป็นไป ตามระเบียบ สถานศึกษา	ครูและผู้ดูแลเด็กยังไม่ เป็นไปตามแผนการสอน และตามมาตรฐาน	การควบคุมภายในที่มีอยู่มี ความเพียงพอและสำเร็จ ในระดับหนึ่ง แต่ด้านการ ปฏิบัติงานของครูและ ผู้ดูแลเด็กยังไม่เป็นไปตาม แผนการสอนและตาม มาตรฐาน	ความเสี่ยงด้านการ ปฏิบัติตาม กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือ C	๔	๓	๑๒	สูง	กอง การศึกษาฯ

๓. การตอบสนองความเสี่ยง

เป็นการกำหนดแนวทางตอบสนองความเสี่ยง ซึ่งมีหลายวิธีและสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้รับผิดชอบ แต่ทั้งนี้วิธีการจัดการความเสี่ยงต้องคุ้มค่ากับการลดระดับผลกระทบที่เกิดจากความเสี่ยงนั้น โดยทางเลือกหรือวิธีการจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย ๔ แนวทางหลัก คือ

๑) การยอมรับ (Take) หมายถึง การที่ความเสี่ยงนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใดๆ เช่น กรณีที่มีความเสี่ยงในระดับไม่รุนแรงและไม่คุ้มค่าที่จะดำเนินการใดๆ ให้ขออนุมัติหลักการรับความเสี่ยงไว้และไม่ดำเนินการใดๆ แต่ควรมีมาตรการติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อรองรับผลที่จะเกิดขึ้น

๒) การลดหรือควบคุมความเสี่ยง (Treat) หมายถึง การลดโอกาสที่จะเกิดขึ้น หรือลดความเสียหาย โดยการจัดระบบการควบคุม หรือเปลี่ยนแปลงขั้นตอนบางส่วนของกิจกรรมหรือโครงการที่นำไปสู่เหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยง เพื่อให้มีการควบคุมที่เพียงพอและเหมาะสม เช่น การปรับปรุงกระบวนการ ดำเนินงาน การจัดอบรมเพิ่มทักษะในการทำงานให้กับพนักงาน และการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เป็นต้น

๓) การหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Terminate) หมายถึง ความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับ และต้องจัดการให้ความเสี่ยงนั้นไปอยู่นอกเงื่อนไขการดำเนินงาน โดยมีวิธีการจัดการความเสี่ยงในกลุ่มนี้ เช่น การหยุดหรือยกเลิกการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงนั้น

๔) การถ่ายโอนความเสี่ยง (Transfer) หมายถึง ความเสี่ยงที่สามารถโอนไปให้ผู้อื่นได้ เช่น การทำประกันภัย ประกันทรัพย์สิน กับบริษัทประกัน การจ้างบุคคลภายนอกหรือการจ้างบริษัทภายนอก มาจัดการในงานบางอย่างแทน เช่น งานรักษาความปลอดภัย เป็นต้น

เมื่อเลือกวิธีการหรือมาตรการที่เหมาะสมที่จะใช้จัดการความเสี่ยงแล้ว ต้องมีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการในการจัดการและควบคุมความเสี่ยงที่สูง (High) และสูงมาก (Extreme) นั้นให้ลดลง ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถปฏิบัติได้จริง และให้สามารถ ติดตามและประเมินผลการจัดการความเสี่ยงนั้นได้ รวมทั้งต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่ายและ ต้นทุนที่ต้องใช้ลงทุนในการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการนั้นกับประโยชน์ที่จะได้รับด้วย

การจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔
องค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ที่	ความเสี่ยง	วิธีการตอบสนองความเสี่ยง	รายละเอียดการจัดการ	ทางเลือกที่เหมาะสม	ผู้รับผิดชอบ
๑	สุนัขและแมวมมีโอกาสเป็นโรคพิษสุนัขบ้า	การยอมรับความเสี่ยง	ไม่ควรถือยอมรับความเสี่ยงนี้	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	สำนักงานปลัด
		การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	ควรออกมาตรการให้เจ้าของสุนัขปฏิบัติต้องพาสุนัขที่อยู่ในการกำกับดูแลทุกตัวมาขึ้นทะเบียนตามที่กำหนดไว้ ฯ		
		การหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	ไม่ควรถือหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงนี้		
		การถ่ายโอนความเสี่ยง	ไม่ควรถือถ่ายโอนความเสี่ยงนี้		
๒	ผู้ปฏิบัติไม่สามารถบันทึกข้อมูลได้อย่างถูกต้อง และขาดความเข้าใจ ทำให้มีการปรับปรุงข้อมูลด้วยใบผ่านรายการทั่วไป	การยอมรับความเสี่ยง	ไม่ควรถือยอมรับความเสี่ยงนี้	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	กองคลัง
		การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	เห็นควรให้จัดทำคำสั่งแบ่งงานให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบการจัดทำบัญชีด้วยระบบ บัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS)		
		การหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	ไม่ควรถือหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงนี้		
		การถ่ายโอนความเสี่ยง	ไม่ควรถือถ่ายโอนความเสี่ยงนี้		
๓	ขาดแคลนบุคลากรในการปฏิบัติงาน เนื่องจากในฤดูมรสุมที่เกิดเหตุสาธารณภัยขึ้นพร้อมกันหลายจุด การจัดการดูแลให้ทั่วถึงนั้นเป็นไปได้ยาก	การยอมรับความเสี่ยง	ไม่ควรถือยอมรับความเสี่ยงนี้	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	กองช่าง
		การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	จัดตารางปฏิบัติงานตามลำดับความจำเป็นเร่งด่วนในการให้ความช่วยเหลือ และให้เครื่องจักรกลออกปฏิบัติงานตามลำดับ		
		การหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	ไม่ควรถือหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงนี้		
		การถ่ายโอนความเสี่ยง	ไม่ควรถือถ่ายโอนความเสี่ยงนี้		

การจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔
องค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ที่	ความเสี่ยง	วิธีการตอบสนองความเสี่ยง	รายละเอียดการจัดการ	ทางเลือกที่เหมาะสม	ผู้รับผิดชอบ
๔	เครื่องจักรกลหลัก รถตักหน้าชุดหลัง JCB มีการเสื่อมสภาพจากระยะเวลาใช้งานและลักษณะของงานที่หนักและยาก ทำให้ชำรุดเสียหายบ่อยครั้ง และมีความเสี่ยงที่จะเสียหายหนักขึ้น	การยอมรับความเสี่ยง	ไม่ควรยอมรับความเสี่ยงนี้	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	กองช่าง
		การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	- จัดตารางปฏิบัติงานตามลำดับความจำเป็นเร่งด่วนในการให้ความช่วยเหลือ และให้เครื่องจักรกลออกปฏิบัติงานตามลำดับ - ปรับเปลี่ยนซ่อมแซมอุปกรณ์ไปตามสภาพงาน หลีกเลี่ยงการใช้งานที่เสี่ยงต่อการชำรุดมากเกินไป		
		การหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	ไม่ควรหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงนี้		
		การถ่ายโอนความเสี่ยง	ไม่ควรถ่ายโอนความเสี่ยงนี้		
๕	การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านภาวะโภชนาการและการประกอบอาหารยังไม่ได้มาตรฐาน	การยอมรับความเสี่ยง	ไม่ควรยอมรับความเสี่ยงนี้	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	กองการศึกษาฯ
		การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	เห็นควรให้ดำเนินการตามระเบียบกฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัด ถูกต้องตามหลักโภชนาการและการประกอบอาหารที่ได้มาตรฐาน		
		การหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	ไม่ควรหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงนี้		
		การถ่ายโอนความเสี่ยง	ไม่ควรถ่ายโอนความเสี่ยงนี้		
๖	การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการปฏิบัติงานของครูและผู้ดูแลเด็กให้เป็นไปตามระเบียบสถานศึกษา	การยอมรับความเสี่ยง	ไม่ควรยอมรับความเสี่ยงนี้	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	กองการศึกษาฯ
		การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	ศึกษาระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และถือปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด		
		การหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	ไม่ควรหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงนี้		
		การถ่ายโอนความเสี่ยง	ไม่ควรถ่ายโอนความเสี่ยงนี้		

๔. การรายงานและติดตามผล

หลังจากจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและมีการดำเนินงานตามแผนแล้ว จะต้องมีการรายงานและติดตามผลเป็นระยะ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินงานไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยมีเป้าหมายในการติดตามผล คือ เป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของวิธีการจัดการความเสี่ยง รวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงหรือไม่ โดยวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดมีประสิทธิภาพดี ก็ให้ดำเนินการต่อไป หรือวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดควรปรับเปลี่ยน และนำผลการติดตามไปรายงานให้ฝ่ายบริหารทราบ

ทั้งนี้กระบวนการติดตามคือให้ติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงาน (Ongoing Monitoring) เป็นการติดตามที่รวมอยู่ใน การดำเนินงานต่างๆ ตามปกติของหน่วยงาน

๕. การประเมินผลการบริหารความเสี่ยง

คณะทำงานบริหารความเสี่ยง จะต้องทำสรุปรายงานผลและประเมินผล การบริหารความเสี่ยง ประจำปีต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้มั่นใจว่าผู้บริหารท้องถิ่น มีการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม เพียงพอ ถูกต้อง และมีประสิทธิผล มาตรการหรือกลไกการควบคุมความเสี่ยงที่ดำเนินการ สามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องจัดหามาตรการหรือ ตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่หลังมีการจัดการ อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และให้องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมในการดำเนินงาน

๖. การทบทวนการบริหารความเสี่ยง

การทบทวนแผนบริหารความเสี่ยง เป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวการบริหารความเสี่ยงในทุกขั้นตอน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาแผนงานในการบริหารความเสี่ยงให้ทันสมัยและเหมาะสมกับการปฏิบัติงานจริงเป็นประจำทุกปี

บทที่ ๕

แผนบริหารความเสี่ยง

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ องค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก ได้ดำเนินการวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง เพื่อเตรียมการรองรับสภาวะการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น โดยพิจารณาทบทวนจากรายงานผลการดำเนินงาน บริหารความเสี่ยงของปีงบประมาณ ๒๕๖๔ คัดเลือกความเสี่ยงในระดับสูงขึ้นไปจนถึงความเสี่ยงในระดับสูงมาก เพื่อกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการในการจัดการและควบคุมความเสี่ยงที่สูงมาก (Extreme) และสูง (High) นั้นให้ลดลงมาอยู่ ในระดับที่ยอมรับได้

สำหรับความเสี่ยงในระดับปานกลาง (Medium) ก็มีมาตรการควบคุม เพื่อป้องกัน ไม่ให้เกิดผลกระทบต่อเป้าหมาย ซึ่งการดำเนินการตามมาตรการลดความเสี่ยงได้พิจารณาถึงความคุ้มค่าใน ด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุนที่ต้องใช้ กับประโยชน์ที่จะได้รับด้วย โดยแผนบริหารความเสี่ยงประจำปี งบประมาณ ๒๕๖๕ ขององค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก มีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

- ๑) วิธีการดำเนินงาน (กิจกรรมการควบคุมจัดการความเสี่ยง)
- ๒) ผู้รับผิดชอบ (ฝ่ายหรือกลุ่มงาน) ในแต่ละกิจกรรมของแผนบริหารความเสี่ยง
- ๓) งบประมาณที่ใช้ดำเนินการ
- ๔) กำหนดระยะเวลาดำเนินการของแผนงานนั้น

แผนบริหารความเสี่ยง
องค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลสำเร็จที่คาดหวัง	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	ระดับความเสี่ยงที่คาดหวัง ภายหลังดำเนินการจัดการความเสี่ยง		
								โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	คะแนนรวม
สุนัขและแมวมีโอกาสเป็นโรคพิษสุนัขบ้า	๑	๑. เจ้าของต้องมาขึ้นทะเบียนสุนัขและแมวทุกปี ๒. สุนัขและแมวในตำบลกองแขกทุกตัวต้องได้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าทุกตัว	๑.เพื่อสำรวจและขึ้นทะเบียนสุนัขและแมวในตำบลกองแขก ๒.สุนัขและแมวได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าทุกตัว	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕	สุนัขและแมวมีโอกาสเป็นโรคพิษสุนัขบ้น้อยลง	ตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย	สำนักปลัด	๓	๓	๙
ผู้ปฏิบัติไม่สามารถบันทึกข้อมูลได้อย่างถูกต้อง และขาดความเข้าใจ ทำให้มีการปรับปรุงข้อมูลด้วยใบผ่านรายการทั่วไป	๒	จัดทำคำสั่งแบ่งงานให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบการจัดทำบัญชีด้วยระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS)	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการจัดทำบัญชี ด้วยระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) มีการจัดทำบัญชีบางประเภทด้วยระบบมือคูปคู่กับบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS)	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕	ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีได้นำความรู้มา ใช้ปฏิบัติงานบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ระดับหนึ่ง	-	กองคลัง	๒	๓	๖

แผนบริหารความเสี่ยง
องค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลสำเร็จที่คาดหวัง	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	ระดับความเสี่ยงที่คาดหวัง ภายหลังดำเนินการจัดการความเสี่ยง		
								โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	คะแนนรวม
ขาดแคลนบุคลากรในการปฏิบัติงาน เนื่องจากในฤดูมรสุมที่เกิดเหตุสาธารณภัยขึ้นพร้อมกันหลายจุด การจัดการดูแลให้ทั่วถึงนั้นเป็นไปได้ยาก	๓	จัดตารางปฏิบัติงานตามลำดับความจำเป็นเร่งด่วนในการให้ความช่วยเหลือ และให้เครื่องจักรกลออกปฏิบัติงานตามลำดับ	-มีการออกคำสั่งกำหนดหน้าที่ปฏิบัติงานภายในกองช่าง -มีการกำหนดขั้นตอนการรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นลำดับขั้นตอน -ทำการเปิดรับพนักงานจ้างตามภารกิจเข้ามาช่วยงาน	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕	ในฤดูมรสุมเกิดภัยที่ต้องให้การช่วยเหลือพร้อมกันน้อยลง	-	กองช่าง	๒	๓	๖
เครื่องจักรกลหลัก รถตักหน้าชุดหลัง JCB มีการเสื่อมสภาพจากระยะเวลาใช้งานและลักษณะของงานที่หนักและยาก ทำให้ชำรุดเสียหายบ่อยครั้ง และมีความเสี่ยงที่จะเสียหายหนักขึ้น	๔	จัดตารางปฏิบัติงานตามลำดับความจำเป็นเร่งด่วนในการให้ความช่วยเหลือ และให้เครื่องจักรกลออกปฏิบัติงานตามลำดับ -ปรับเปลี่ยนซ่อมแซมอุปกรณ์ไปตามสภาพงาน หลีกเลี่ยงการใช้งานที่เสี่ยงต่อการชำรุดมากเกินไป	- พนักงานขับเครื่องจักรกลขนาดกลางรับผิดชอบดูแลซ่อมแซมเท่าที่สามารถทำได้ หรือส่งซ่อมในสถานบริการบริเวณใกล้เคียง - เรียกช่างผู้ชำนาญงานโดยเฉพาะจากศูนย์บริการเข้าตรวจเช็คและปรับเปลี่ยนซ่อมแซม	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕	ในฤดูมรสุมเกิดภัยที่ต้องให้การช่วยเหลือพร้อมกันน้อยลง	-	กองช่าง	๒	๓	๖

แผนบริหารความเสี่ยง
องค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลสำเร็จที่คาดหวัง	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	ระดับความเสี่ยงที่คาดหวัง ภายหลังดำเนินการจัดการความเสี่ยง		
								โอกาส/ความถี่	ผลกระทบ/ความรุนแรง	คะแนนรวม
การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านภาวะโภชนาการและการประกอบอาหารยังไม่ได้มาตรฐาน	๕	ศึกษาระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้อง และถือปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด	เพื่อให้การดำเนินการต่างๆของอบต.เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับต่างๆที่เกี่ยวข้อง	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕	การดำเนินการต่างๆของอบต.เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับต่างๆที่เกี่ยวข้อง	-	กองการศึกษา ฯ	๒	๒	๔
การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการปฏิบัติงานของครูและผู้ดูแลเด็กให้เป็นไปตามระเบียบสถานศึกษา	๖	ศึกษาระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้อง และถือปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด	เพื่อให้การดำเนินการต่างๆของอบต.เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับต่างๆที่เกี่ยวข้อง	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕	การดำเนินการต่างๆของอบต.เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับต่างๆที่เกี่ยวข้อง	-	กองการศึกษา ฯ	๒	๒	๔